

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 406.

101ste Møde.

Mandagen den 17de Juni.

(Forts.)

H. Sørensen: Enten man nu betragter Erstatningen som en Erstatning eller som en Gave, eller som Hvadsfornølse, ere vi jo dog enige i, at det skal være en Deeltagelse — en Deeltagelse fra dem, der ikke have lidt Skade, med dem, som have lidt Skade, i Byrdens Bærelse; men en Deeltagelse skal jo ogsaa have sin Virkelighed, og, naar den ikke kan blive saaledes, at de, som have lidt meest Skade, komme under denne Deeltagelse, saa seer jeg heller ikke, at det bliver nogen Deeltagelse, som i Grunden har noget egentligt Værd. Jeg har foreslaaet, hvad jeg troer, at Staten ligesaagodt kan bære, som den kan bære alle andre Skatter og Byrder, som vi her votere; om det er en Erstatning, Givne, eller hvilketsfornølse Udtryk, det er ligegyldigt; men at denne Deeltagelse maa blive virkelig og maa blive saaledes, at den Fattige, som trænger meest dertil, og har lidt mest, at han maatte kunne føle, at han derved faaer en Deeltagelse fra de Andre, det er her Hovedsagen, og det vil han neppe kunne føle ved at modtage Creditbeviser eller Obligationer; thi for at faae dem realiserede eller brugbare til Skatteydelse, eller til anden Udgift, maa han give sig den Rige og Nagerkarlen i Bold; han maa sælge sine Papirer til en Fjerdedeel, en Treiedeel og maaskee Halvdelen af hvad de ere værd (Neil). Ja, det ville vi faae at see! Hvorledes skal den fattige Mand, som skal betale Skatter og kun har disse Papirer at betale med, hvorledes skal han kunne faae dem betalt paa anden Maade, end ved at give dem bort for hvad han kan faae? Det er dog vist, og er der altsaa Ingen af dem, som handle med dem, der sige, at de ville give Værdien for dem, saa er han nødt til at tage, hvad han kan faae, selv om det er slet Intet,

(Patter) ja, det vil sige, saa beholder han dem, saa tager han sine Renter, men den fattige Smaaamand har ikke Capitaler at kunne undvære til at trække Renter af. Altsaa jeg mener, at, hvor der skal vises en Deeltagelse, skal Deeltagelsen ogsaa være reel, være oprigtig, være Noget, som kan føles og modtages som Deeltagelse. Dertil er den øvrige Deel af Staten virkelig istand, og dertil er ogsaa den Deel af Staten istand, som for sin Part selv har lidt under Occupationen, thi det er kun en ligelig Fordeling efter bedste Skjønsomhed, naar man vil det alvorligt og bestemt; men, naar man ikke vil dette, men derimod vil indlade sig paa Retspørgsmaale, og først komme til Procedure og derefter til et Gaves Product, da er dette imod alle Danstkes Hjerteslag, som ville, at, naar en Deel af Samfundet har lidt, saa maa de Andre tage Deel i Lidelsen; vi maa ikke ville, at Fjenden skal føle større Kjærlighed og Deeltagelse med Folket, som det angriber, end dette Folk føler til sig selv og til alle sine egne enkelte Medlemmer, og det ville de, som sige, at de Enkelte i Folket have ingen Fordring paa hele Folkets Deeltagelse; thi, hvor hele Folket i Byrder og Lidelser staaer sammen, og deler Lidelsen som det bør, der kan det ikke være Andet, end at Fjenden maa selv erkjende, at han her har fundet et Samfund, som saaledes deler Lidelser og Byrder, at det er ham uovervindeligt saavel i dets Modgang, som i dets Kamp til at staae Fjenden imod; ja, hvor der fandtes et saadant Sindelag baade til Angreb og til Forsvar, der vilde Fjenderne finde, at de havde med et Folk, et Samfund, at gjøre, som var uovervindeligt, og at finde dette maatte dog nødvendigt være langt større Modvirkning mod Fjenderne, end hvor de fandt, at de kun havde med en Enkelt, eller de Enkelte af Folket, som de bekrigede, at gjøre, ja med de Enkelte, enten Folk eller Landsbøle, som de Andre lode i